

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

09 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Eremciuc Ghenadie și Daguța Sergiu,

examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Cojocar Rodica în numele inculpatului Jardan Igor, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Central din 17 octombrie 2022 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 decembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Jardan Igor XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliat în XXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 08.09.2022 – 17.10.2022;
2. Instanța de apel: 10.11.2022 – 14.12.2022;
3. Instanța de recurs: 23.06.2022 – 09.11.2023.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 17 octombrie 2022, cauza fiind judecată în baza procedurii prevăzute la art. 364¹ Cod de procedură penală, **Jardan Igor XXXXX** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 172 alin. (2) lit. b²) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de **6 (șase) ani**, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat din contul inculpatului Jardan Igor în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de **5 400 (cinci mii patru sute) lei**.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *in fapt*, a constatat că Jardan Igor, la 28.06.2022, aproximativ la ora 12.40, în timp ce se afla în locuința concubinei sale XXXXX, născută la XXXXX, amplasată în XXXXX, acționând în cu intenție directă, urmărind scopul

satisfacerii poftei sexuale în forme perverse, prin constrângere fizică și psihică, a trântit-o la sol pe concubina sa XXXXX, după care, intimidând-o cu efectuarea înregistrărilor foto/video cu telefonul său mobil și ținându-i totodată mâinile cu genunchii săi, cauzându-i conform Raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 202218P0203 din 29.06.2022, vătămări corporale neînsemnate în formă de echimoze a membrelor superioare, a întreținut cu ultima un act sexual violent în formă perversă, manifestat prin acțiuni oralo-genitale.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, prima instanță a reținut că *în drept*, acțiunile inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 172 alin. (2) lit. b²) Cod penal, adică *satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică și psihică, acțiuni săvârșite asupra unui membru de familie*.

2. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către:

2.1. Avocatul Cojocar Rodica în numele inculpatului Jordan Igor, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, considerând că prima instanță a stabilit inculpatului o pedeapsă prea aspră și neproportională circumstanțelor cauzei.

În motivarea apelului a invocat, că:

- instanța a dat o apreciere juridică corectă probelor acumulate în dosar, fără a motiva care este necesitatea aplicării unei pedepse reale, interpretând greșit prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal, care stipulează că persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal;

- persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana este declarată vinovată. În același timp, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special prevederile art. 79;

- Jordan Igor la locul de trai se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, nu are antecedente penale nestinse, a recunoscut vina, se căiește de cele comise, are la întreținere un copil minor, și din aceste motive consideră că în cazul inculpatului este posibil de stabilit o pedeapsă mai blândă;

- atitudinea inculpatului în cursul procesului penal, conduita acestuia de recunoaștere a faptelor comise, ținând cont de circumstanțele cauzei și persoana celui vinovat, consideră că scopul pedepsei poate fi atins și prin stabilirea unei pedepse mai blânde, care va asigura un comportament adecvat din partea inculpatului și prin comportare exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat;

- aplicarea față de inculpatul Jordan Igor a unei pedepse atât de aspre, ar constitui o încălcare a principiului proporționalității pedepsei penale și cu atât mai mult, având în vedere caracterul acțiunilor infracționale, dar și urmările acestora, o pedeapsă privativă de libertate ar crea un sentiment de nedreptate.

2.2. Inculpatul Jordan Igor, care a menționat în cererea de apel că nu este de acord cu termenul de pedeapsă stabilit în privința sa sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, solicitând admiterea apelului în sensul declarat.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 decembrie 2022, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

3.1. Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a statuat că prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o

apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Jordan Igor și a făcut o încadrare juridică justă a acțiunilor acestuia în baza art. 172 alin. (2) lit. b²) Cod penal.

Tot în acest context, s-a punctat că prima instanță a analizat probele administrate de partea acuzării, iar concluziile făcute de către această instanță privind vinovăția inculpatului Jordan Igor rezultă din probele cercetate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

În opinia instanței de apel, probele administrate pe cauză corespund cerințelor stipulate la art. 101 Cod de procedură penală, adică sunt pertinente, concludente, utile, pentru a putea fi puse la baza sentinței de condamnare, ele fiind în coroborare și demonstrând deplin vinovăția inculpatului în sensul învinuirii aduse, în deplină măsură.

Referitor la solicitarea avocatului inculpatului de aplicare în privința lui Jordan Igor a unei pedepse mai blânde, neprivative de libertate, precum și dezacordul manifestat de către inculpat cu termenul de pedeapsă stabilit prin sentință, instanța de apel a conchis că nu există temei legal de casare a sentinței în această latură.

În acest aspect s-a reținut că sancțiunea art. 172 alin. (2) lit. b²) Cod penal prevede în calitate de pedeapsă închisoare de la 5 la 12 ani.

În speță s-a constatat cu certitudine faptul, că în privința inculpatului Jordan Igor anterior au fost aplicate pedepse neprivative de libertate, care nu au avut efect de corijare asupra acestuia, inculpatul nu a renunțat la comiterea infracțiunilor, și din aceste motive instanța a ajuns la concluzia că în privința inculpatului nu poate fi aplicată o pedeapsă mai blândă sau un termen de pedeapsă mai redus, dat fiind că inculpatul este predispus la un comportament infracțional.

Or, prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Central din 08.10.2020 Jordan Igor a fost condamnat în baza art. 177 alin. (1) Cod penal la pedeapsă sub formă de 120 ore muncă neremunerată în folosul comunității, însă inculpatul nu a conștientizat caracterul infracțional al acțiunilor sale și a continuat comiterea faptelor infracționale noi.

La fel, s-a subliniat că instanța de fond la stabilirea pedepsei a luat în considerație circumstanțele cauzei, faptul că inculpatul Jordan Igor nu este la prima abatere a legii penale, nu este angajat în câmpul muncii și nu are o ocupație stabilă, precum și de faptul că anterior ultimul a mai fost supus răspunderii penale.

Pornind de la cele consemnate pe caz, instanța de apel a constatat că în speță nu există temei legal pentru casarea sentinței în latura aplicării pedepsei cu stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde sau a unui termen mai redus de închisoare, după cum se solicită în apelurile declarate de avocat și inculpat, deoarece la soluționarea chestiunii respective s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. art. 61,75 Cod penal.

Totodată, s-a notat că cauza a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, iar instanța de fond a aplicat în privința inculpatului Jordan Igor pedeapsa în conformitate cu limitele de pedeapsă stabilite prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

În contextul celor stabilite în cauza dedusă judecății, instanța de apel nu a constatat prezența circumstanțelor sau a erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate sub aspectul invocat și aplicarea față de inculpat a unei pedepse mai blânde sau diminuarea

termenului de pedeapsă, deoarece pedeapsa stabilită inculpatului Jordan Igor este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, astfel impunându-se soluția de respingere a apelurilor declarate de avocat și inculpat ca fiind neîntemeiate.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs de către avocatul Cojocar Rodica în numele inculpatului Jordan Igor, care solicită casarea hotărârilor pronunțate pe caz, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Jordan Igor să i se stabilească o pedeapsă mai blândă.

În susținerea cerințelor din recurs, se menționează că instanțele de fond au dat o apreciere juridică corectă probelor acumulate în dosar, fără a motiva care este necesitatea aplicării unei pedepse reale, instanța interpretând greșit prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal, care stipulează că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

La fel, se invocă faptul că în cadrul individualizării pedepsei, instanța trebuie să rețină prevederile regulii nr. 6 din Recomandare Nr. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniștri), potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delict a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia”.

Mai mult ca atât, dispoziția art. 394 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală obligă instanța de judecată să motiveze stabilirea pedepsei cu închisoare, dacă sancțiunea legii penale prevede și alte categorii de pedeapsă. Despre necesitatea respectării acestor prevederi legale atenționează și Plenul Curții Supreme de Justiție în pct. 22 lit. a) din Hotărârea nr. 5 din 19 iunie 2006 privind sentința judecătorească și în pct. 14 din Hotărârea nr. 16 din 31 mai 2004 cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale.

Referindu-se la personalitatea inculpatului, recurenta subliniază că Jordan Igor la locul de trai și se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, nu are antecedente penale nestinse, a recunoscut vina, se căiește de cele comise, are la întreținere un copil minor.

În cele din urmă, recurenta consideră ca fiind nemotivată individualizarea pedepsei efectuată de către instanțele de fond, în prezența circumstanței relevate mai sus. Plenul Curții Supreme de Justiție în Hotărârea nr. 16 din 31 mai 2004 sus-indicată, recomandă ca nerespectarea principiului individualizării pedepsei penale să fie considerate drept stabilire a unei pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege și pune în sarcina instanțelor de apel și de recurs corectarea la timp a greșelilor comise de instanțele ierarhic inferioare, în ceea ce privește cerințele legii la aplicarea pedepselor.

4.1. Pe marginea recursului declarat de avocatul Cojocar Rodica în numele inculpatului Jordan Igor, procurorul în Secția judiciar-penală a Procuraturii Generale a depus referință,

pledând pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

5. Examinând admisibilitatea recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Conform prevederilor Legii nr. 246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023 pentru modificarea unor acte normative (*modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție*), art. XI alin. (3), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de examinare a admisibilității recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data în vigoare a acestei Legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

În speță se constată că recurenta s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală (*în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023*) și a declarat recursul în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală (*în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023*), instanța de recurs, examinând admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, este în drept să declare recursul inadmisibil în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Lecturând textul recursului declarat, Completul de judecată stabilește că recurenta critică măsura de pedeapsă și durata acesteia, stabilită de către instanțele de fond în privința inculpatului, considerând că pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani este una prea aspră în raport cu gravitatea faptei comise, persoana inculpatului și scopul pedepsei penale. Însă, instanța de recurs reamintește că, stabilirea pedepsei și durata ei, de către instanța de judecată într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc. Iar chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Revenind la speța dedusă judecării, se atestă că instanțele de fond, la individualizarea pedepsei penale au reținut circumstanțe ce atenuează răspunderea penală în baza art. 76 Cod penal – contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, căința în cele comise, iar drept circumstanțe ce agravează răspunderea penală în baza art. 77 Cod penal, în privința lui Jordan Igor nu au fost stabilite.

Totodată, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanțele de fond au luat în considerație că inculpatul Jordan Igor, anterior a fost judecat, nu este angajat în câmpul muncii,

nu are o ocupație permanentă ce i-ar asigura o sursă stabilă de venit pentru existență, fapt ce permite de a presupune continuitatea activității criminale. În aceste condiții, s-a constatat că pericolul social concret al activității infracționale a inculpatului este unul ridicat, acțiunile inculpatului fiind stopate numai prin descoperirea lor și intervenția organelor de drept.

În acest context, Completul de judecată mai notează că sancțiunea normei de incriminare prevede o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de la 5 ani la 12 ani. Având în vedere că cauza penală a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, noile limite de pedeapsă vor constitui de la 3 ani 4 luni până la 8 ani, iar pedeapsa de 6 ani închisoare se încadrează în aceste limite legale.

Acestea fiind punctate, rezultă că instanța de apel a motivat pe deplin și suficient termenul de pedeapsă stabilit inculpatului, motivare care este corespunzătoare practicii judiciare, ținându-se cont de toate circumstanțele prezentei cauze penale și cele personale ale inculpatului, iar simplul motiv că recurența nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu reprezintă o eroare de drept și nu poate servi drept temei pentru casarea deciziei recurate.

Reiterând asupra punctelor de reper expuse mai sus în prezenta decizie, Completul de judecată constată că în cauza penală dedusă judecării nu a fost admisă nici o eroare de drept ce ar constitui temei pentru instanța de recurs de a interveni în decizia recurată, mai mult, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, iar hotărârea adoptată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Din aceste motive, se impune inadmisibilitatea recursului de pe rol, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală (*în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023*), Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul Cojocar Rodica în numele inculpatului Jardan Igor împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 decembrie 2022, în cauza penală în privința lui **Jardan Igor XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu